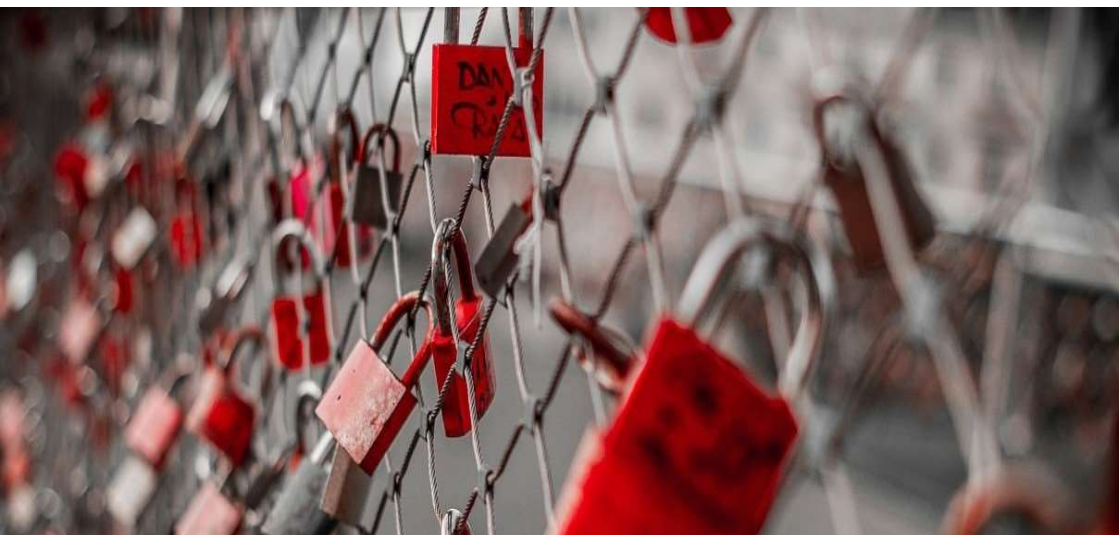

En undersøgelse af kristne unges brug af porno og onani samt deres seksuelle erfaringer

**Rapport ud fra undersøgelse iværksat af
redaktionen for AdamogEva.dk**

redaktør Vibeke Sode Hjorth
vibeke@AdamogEva.dk

september 2016

Indhold

1. Indledning	5
2. Brug af porno	11
3. Onani	37
4. Seksuelle erfaringer	57
5. Opsamling	69
Litteratur	75

1. Indledning

Rådgivningssiden AdamogEva.dk drives af organisationen Indre Mission og har til formål – med udgangspunkt i den kristne etik – at tilbyde et alternativ til eksisterende muligheder inden for seksualoplysning og samlivsrådgivning. Siden besøges hvert år af mere end 400.000 forskellige og må derfor siges at nå ud til en stor del af målgruppen, som er alle store børn og unge i alderen 11-25 år.

Redaktionen bag AdamogEva.dk ønsker at blive klogere på den del af deres målgruppe, som har en kirkelig tilknytning. Den har derfor i foråret 2016 på eget initiativ gennemført en anonym, kvantitativ og netbaseret undersøgelse blandt brugere af siden og andre unge med kirkelig tilknytning med fokus på at besvare spørgsmålene: Hvad kendetegner deres brug af porno og onani, og hvilke seksuelle erfaringer har de? Hvilke perspektiver har de på porno, onani og eventuelle seksuelle erfaringer?

Formålet med undersøgelsen er at tegne et billede af den del af målgruppen, som har kirkelig tilknytning med henblik på at kunne målrette og kvalificere informationen og rådgivningstjenesten på AdamogEva.dk samt at udruste forældre og ledere i det kristne arbejde blandt store børn og unge i at vejlede i disse emner.

Rapporten over undersøgelsen er udarbejdet af et eksternt konsulentfirma og er bygget op på den måde, at der indledningsvist er et kort afsnit, som beskriver den respondentgruppe, der valgte at deltage i undersøgelsen. Afsnit to sætter fokus på brugen af

porno, afsnit tre ser nærmere på respondenternes onanivaner, og afsnit fire belyser respondenternes seksuelle erfaringer. Afsnit fem samler op på rapportens hovedkonklusioner.

Løbende bliver der præsenteret nogle ting 'til overvejelse', som kan udfordre forældre og ledere i deres samtaler med børn og unge og tages med i det videre arbejde i redaktionen for AdamogEva.dk. Derudover vil der, i det omfang det giver mening, og hvor undersøgelserne kan forsvares at blive sammenlignet, blive refereret til danske og internationale undersøgelser på området.

Undersøgelsens ståsted og udformning af spørgeskemaet

Undersøgelsen tager afsæt i den forforståelse, som knytter sig til AdamogEva.dk: At det seksuelle samliv er forbeholdt ægteskabet. Det har dog afstedkommet nogle udfordringer i udformningen af spørgsmålene, hvor det har været vanskeligt at finde en balance mellem undersøgelsens forforståelse og at være åbent nysgerrige på unges seksualitet. Besvarelsene har tydeliggjort, at spørgsmål, der lægger sig op ad forforståelsen, har haft en vis overvægt i spørgeskemaet. For så vidt muligt at kompensere for skævheden i spørgsmålene er der i afrapporteringen lagt særligt vægt på at kategorisere og synliggøre spørgeskemaets mange åbne besvarelser – for på den måde at lade flest mulige nuancer og udsagn træde frem.

De åbne besvarelser spiller også en betydelig rolle i forhold til at definere og ikke mindst kontekstualisere ord som 'onani' og 'porno', som vi har ladet være åbne for fortolkning i spørgeskemaet. Her har de åbne besvarelser sat flere ord på, hvordan respondenterne fortolker og betydningstillægger disse begreber.

Hvem deltog i undersøgelsen?

Det elektroniske spørgeskema blev delt på AdamogEva.dk og på Facebook. Derudover blev linket med spørgeskemaet sendt til 16 kristne børne- og ungdomsorganisationer, 35 kristne efterskoler og 35 kristne friskoler¹. Alle steder blev man opfordret til at videre distribuere linket til målgruppen for undersøgelsen.

I alt 1711 respondenter i alderen 11-30 år valgte at deltage i undersøgelsen. Langt hovedparten (93,4 pct.) af respondenterne anser sig selv for at være kristne. 90 pct. deltager i et kristent fællesskab. 6,2 pct. angiver, at de "normalt, men ikke for tiden" deltager i et kristent fællesskab. Blot 3,8 pct. er ikke en del af et kristent fællesskab. Den gruppe, der anser sig selv for at være kristne og samtidig deltager i et kristent fællesskab eller normalt ville gøre det, udgør i alt 1536 eller 90 pct. af respondenterne.

Det viser sig, at de fleste af respondenterne tilhører en gruppe af store børn og unge, som kunne have en tilknytning til en kirkelig organisation som Indre Mission, en frikirke e.l.

Redaktionen for AdamogEva.dk havde fra begyndelsen et kriterium om at undersøge kirkeligt engagerede unge, og undersøgelsens datagrundlag er derfor de 1536 respondenter, som anser sig selv for at være kristne og samtidig deltager i et kristent fællesskab eller normalt ville gøre det. I rapporten er det denne gruppe, som benævnes "respondenterne".

¹ Blandt andet IMU, LMBU, PBU, ELU, Børne- og Ungdomsoase og DFS. Desuden blev linket sendt til Frikirkenet, en række fri- og efterskoler, ungdomskon-sulenter samt diverse blade som IMT, Tro & Mission og Udfordringen.

Køn, alder og civilstand

Flere kvinder valgte at deltage: 58,5 pct. var piger/kvinder, og 41,5 pct. var drenge/mænd. Kønsforskellen kan muligvis forklares med, at flere kvinder end mænd generelt opsøger hjælp til de personlige udfordringer, de står over for (Madsen 2014).

Aldersfordelingen i undersøgelsen er som følger:

	Procent
11-13 år	2,3
14-16 år	24,2
17-19 år	20,2
20-22 år	17,7
23-25 år	20,9
26-28 år	9,0
29-30 år	5,7
I alt	100,0

Tabel 1. Aldersfordeling blandt respondenterne i undersøgelsen.

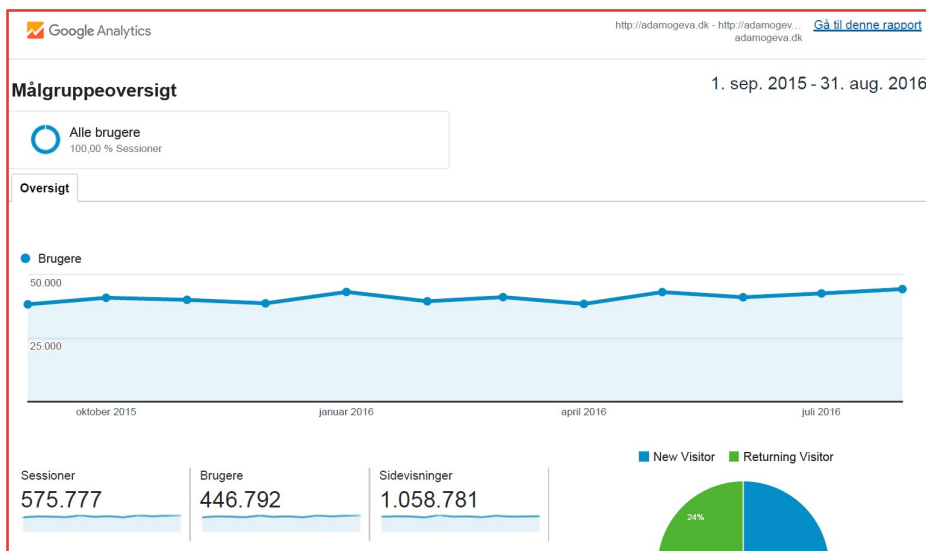
Gennemsnitsalderen blandt dem, der har deltaget i undersøgelsen, er 20,4 år. At hovedparten af respondenterne er store teenagere afspejler sig i angivelse af civilstand; hvis man ser på hele respondentgruppen, er 58,7 pct. singler.

Hvis man alene ser på den andel, der er over 16 år, fordeler forholdet mellem singler, gifte, respondenter i parforhold og fraskilte sig på følgende måde:

	Single	Gift	I et forhold (kæreste)	Fraskilt	I alt
16-20 år	72,2	0,2	27,6	0,0	100,0
21-25 år	43,8	26,4	29,5	0,2	100,0
26-30 år	31,4	51,8	15,9	0,9	100,0

Tablet 2. Hvad er din civilstatus? Sammenholdt med aldersgruppe.

Der sker et stort 'ryk' efter de 20 år, hvor mere end en fjerdedel er blevet gift, og knap hver tredje er i et kæresteforhold. Efter de 26 år udgør gifte den største gruppe blandt respondenterne.

2. Brug af porno

Der foreligger ikke nyere undersøgelser af børn og unges porno-forbrug. En lidt ældre tværnordisk undersøgelse fra 2006 viser, at 98 pct. af alle drenge mellem 12 og 20 år ser porno, mens det gælder 86 pct. af pigerne i samme aldersgruppe. Samme undersøgelse peger desuden på, at de fleste drenge og piger debuterer med at se porno som 12-årige (Sørensen & Knudsen 2006).

Porno bliver i høj grad eksponeret på internettet. Det er derfor relevant at vide, at der de sidste år er sket en voldsom stigning i unges adgang til digitale platforme: 725.600 ud af 806.222 børn – hvilket svarer til ni ud af 10 – mellem 6 og 17 år har egne elektroniske enheder som f.eks. smartphone, tablet og PC (TNS Gallup 2016). Samtidig er det sådan, at 97 pct. af de 13-årige har mindst én profil på et socialt medie, som de bruger flere gange om ugen, hvoraf Facebook, Snapchat, Youtube, Instagram og Twitter er de fem mest populære (Børnerådet 2014). Der er derfor ikke nogen grund til at antage, at unges eksponering for porno – som kan findes med ét klik – skulle være for nedadgående. Tværtimod. Som det senere vil fremgå af rapporten, ved unge som hovedregel godt, at porno er kunstigt og langt fra fremstiller virkeligheden, som den er. Denne erkendelse betyder dog ikke, at man ikke bliver præget af pornoens fremstillinger af køn, sex m.v.

Den nemme adgang til porno stiller nogle helt nye krav til voksne og/eller samtalepartnere i forhold til at tage en snak om, hvad 'pornoen gør' ved den enkeltes selv billede, parforhold m.v. Det er derfor relevant i højere grad at sætte fokus på dette emne.

Så porno første gang som 13-årige

Flertallet (65,8 pct.) af de adspurgte har set porno. Det er umiddelbart væsentligt færre end blandt unge i almindelighed, hvor ni ud af 10 har set porno (Sørensen & Knudsen 2006). De unge, der har set porno, ser det i gennemsnit første gang som 13-årige (13,7 år) og er altså tilsyneladende et eller to år ældre end unge i almindelighed, når de første gang stifter bekendtskab med porno.

Tabel over, hvornår respondenterne første gang så porno:

	Procent
6-8 år	2,5
9-11 år	15,7
12-14 år	49,6
15-17 år	21,9
18-20 år	6,9
21-23 år	2,3
24-26 år	0,9
27-28 år	0,2
I alt	100,0

Tabel 3. Hvor gammel var du ca. første gang, du så porno?

De tidlige teenageår er en stærkt formativ periode, hvor man i høj grad lader sig præge af de billeder og forestillinger, der præsenteres i f.eks. porno. Det er derfor afgørende, at voksne og/eller samtalepartnere kommer på banen – i det omfang, der eksisterer et trygt og fordomsfrit samtalerum – og får spurgt ind til, hvad man som ung tænker om porno og hvorfor.

Markant forskel på drenge og piger

Når det gælder pornoforbrug, er der afgørende forskel på drenge

og piger – og især pigerne adskiller sig fra andre pigers praksis. Blot 46,0 pct. af pigerne har set porno – mens det gælder for mere end ni ud af 10 drenge (93,7 pct.). Pornobruget blandt respondenterne afhænger altså af køn – i langt højere grad end blandt unge i almindelighed. Drengene/mændene følger i vid udstrækning andre drenges/mænds brug af porno. Interessant er det f.eks., at knap halvdelen af kvinder (45 pct.) mellem 26 og 30 år blandt respondenterne aldrig har stiftet bekendtskab med porno – mens det gælder kun 1,1 pct. af mændene! Det peger dels på, at de kvindelige respondenter er langt mere tilbageholdende og forsigtige i forhold til at se porno end andre piger/kvinder. De åbne besvarelser tyder på, der er en udbredt forståelse af, at det ikke er noget, “piger gør”, og at det derfor for mange piger/kvinder vil være en helt fremmed tanke at se porno. Dels giver det en indikation af, at der ikke nødvendigvis er en direkte sammenhæng mellem høj (internet)eksponering af porno og pornoforbrug, da en stor gruppe piger/kvinder tilsyneladende har forholdsvist nemt ved at fravælge det.

De færreste er storforbrugere af porno

Selvom 66 pct. af respondenterne har set porno på et eller andet tidspunkt, er kun en lille gruppe storforbrugere af porno. Størstedelen af de unge i undersøgelsen, der har prøvet at se porno, ser det relativt sjældent:

	Procent
Flere gange om dagen	1,7
Én gang om dagen	2,7
Flere gange om ugen	16,1
Én gang om ugen	8,7
Flere gange om måneden	13,0
Én gang om måneden	8,8
Sjældnere	49,1
I alt	100,0

Tabel 4. Hvor ofte ser du porno? Af dem, der angiver, de har set porno.

Her er der igen forskel på køn:

	Mindst én gang om dagen	Flere gange om ugen	Én gang om ugen	Flere gange om må- ne- den	Én gang om må- ne- den	Sjæld- nere	I alt
Kvinde	0,4	4,8	2,9	9,4	7,3	75,1	100,0
Mand	7,0	23,9	12,7	15,4	9,9	31,1	100,0

Tabel 5. Hyppigheden af brugen af porno fordelt på køn. De to første kategorier er slået sammen.

En lille gruppe blandt piger/kvinder kan kategoriseres som 'hyppige brugere' af porno, mens langt de fleste af de hyppige brugere befinder sig i gruppen af drenge/mænd.

Det er i god overensstemmelse med den tidligere nævnte tværnordiske undersøgelse fra 2006, der også peger på et mønster i drengenes og pigernes forbrug. Piger begynder med at se porno alene, men vælger eventuelt senere hen at se det sammen med deres venner eller kæreste, mens det for drengene forholder sig omvendt. De starter med at vise hinanden billeder og videoer – udveksler dem måske ligefrem – men jo ældre, de bliver, jo mere

ser drenge/mænd porno alene – ofte uden at partneren ser med (Sørensen & Knudsen 2006).

For dem, der sjældent ser porno, befinder porno sig i periferien af bevidstheden

Den store gruppe på 49,1 pct., der i tabel 4 markerede 'sjældnere', blev bedt om at angive, hvornår de sidst har set porno:

	Procent
En uge siden	5,4
En måned siden	13,1
Flere måneder siden	28,2
Et år siden	13,5
Flere år siden	39,7
I alt	100,0

Tabel 6. Hvornår har du sidst set porno?

Blandt de respondenter, der ser porno sjældnere end en gang om måneden, befinder porno sig for en stor dels vedkommende sig i periferien af bevidstheden. For de fleste er det lang tid siden, de har set porno. Fire ud af 10 (39,7 pct.) lader til at have stiftet kort bekendtskab med porno, men det er umiddelbart lang tid – op til flere år – siden de har set det. Her er der ingen forskel på køn. Samtidig ser det ud til, at jo ældre, man bliver, jo længere siden er det, man har set porno.

Der eksisterer tilsyneladende en gruppe, som til at begynde med ser porno en eller to gange, men efterfølgende fravælger det i længere tid. Denne tendens understøttes også af de åbne kommentarer, hvor flere angiver, at de – for nysgerrighedens skyld – har set porno, men ikke har set det senere hen.

Internettet er den primære kilde, når man første gang ser porno

For knap halvdelen (48,8 pct.) er nettet det sted, hvor man første gang stifter bekendtskab med porno:

	Procent
Jeg så det på internettet	48,8
En ven/veninde fortalte om det	25,7
Jeg så det i fjernsynet	10,8
Andet	7,9
Jeg så det i et blad	5,2
Et familiemedlem fortalte om det	1,6
I alt	100,0

Tabel 7. Hvordan fandt du frem til porno første gang?

Det er ikke muligt at sige, om man tilfældigvis kommer ind på en pornoside via andre sider, eller om man aktivt vælger at opsøge det. Det er værd at bemærke, at hver fjerde (25,7 pct.) opdager porno ved, at en ven eller en veninde introducerer vedkommende til det, f.eks. *“Det blev vist af vennerne på en skærm i skolen”* (dreng, 15 år) eller *“drene viste det til alle i skolen”* (pige, 16 år). For mange er det dog en kombination af flere elementer, hvor internettet letter adgangen! – *“Jeg tror, det var en blanding af at have hørt om det fra mine klassekammerater og set et enkelt eller to billeder i tabloidpressen. Men hovedkilden har været internettet”* (mand, 24 år).

14 pct. ser sig selv som afhængige

De fleste brugere af porno oplever ikke sig selv som afhængige. Knap to ud af tre (65 pct.) oplever, at de ‘slet ikke’ eller i ‘ringe grad’ er afhængige af porno. 21,2 pct. oplever det i ‘nogen grad’. En mindre gruppe oplever det som en udfordring at slukke for

tv'et eller klikke væk fra pornosider på internettet. 13,9 pct. angiver, at de i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' er afhængig af at se porno.

Hvad kendetegner gruppen, der ser sig selv som pornoafhængige?

- Det er drenge/mænd. Hver femte dreng/mand (21,1 pct.), der ser porno, angiver, at de er 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' er afhængige.
- Der er ikke overraskende sammenhæng mellem oplevelsen af pornoafhængighed, og hvor ofte man ser porno. Hver tredje (34,2 pct.) af dem, som ser porno én gang om ugen eller oftere, oplever 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' sig som afhængige. Det gælder kun fem (5,4 pct.) af de øvrige.
- Som pornoafhængig taler man i lidt højere grad med andre om porno. Blandt dem, der i 'nogen grad' er afhængig af porno, snakker 50,0 pct. med andre om porno. Til sammenligning taler 64,3 pct. af dem, der i 'meget høj grad' er afhængig af porno, med andre om det. Porno er derfor ikke nødvendigvis et tabu for de mest afhængige.
- Der er ikke forskel på alder. Som afhængig af porno ønsker man – måske overraskende – ikke at holde op med at se porno.

Langt flere drenge/mænd end piger/kvinder ser porno – og flere drenge/mænd er afhængige af at se porno. Samtidig er der en del pornobrugere blandt piger, som i de åbne besvarelser nævner, at porno og kvinder er stærkt tabuiseret – og at man nogle gange lader, som om det slet ikke eksisterer.

Man kan som leder m.v. med fordel sætte fokus på drenges/mænds forbrug (eventuelt overforbrug) af porno og se lidt nærmere på, hvordan man åbent og ærligt kan snakke om, at piger/kvinder også ser porno.

9 ud af 10 porno-brugere vil gerne lade være med at se porno

Omkring 9 ud af 10 pornobrugere (90,4 pct.) vil gerne lade være med at se porno – og det gælder for hele spektret, herunder de 'lavfrekvente brugere'. Hvis man ser på de pornoafhængige isoleret set, ønsker de som nævnt ikke umiddelbart at stoppe med at se porno.

Respondenterne fik i spørgeskemaet mulighed for at uddybe ønsket om at stoppe med at se porno. I lighed med åbne besvarelser i andre dele af undersøgelsen, giver mange respondenter overlappende svar, og det var derfor en nogenlunde ligetil opgave at kategorisere de åbne besvarelser inden for passende overskrifter:

	Procent
Det er en synd/forkert	44,0
Det er uægte / ødelægger lyst til rigtig sex / påvirker parforhold	38,2
Påvirker selvbillede / kropssyn / livskvalitet/ er usundt	16,1
Påvirker kvindesyn, og hvordan man møder det modsatte køn generelt	12,0
Det er klamt / ulækkert	6,2
Spild af tid / dårlig vane	3,3
Får dårlig samvittighed	4,0
Pornoindustrien er en destruktiv branche	4,0

Tabel 8. Hvorfor vil du gerne lade være med at se porno? Åbne besvarelser kategoriseret. Muligt at give flere svar.

I det følgende ser vi nærmere på de hyppigste begrundelser i de åbne besvarelser:

Porno er en synd

44,0 pct. angiver i de åbne besvarelser, at de gerne vil stoppe med at se porno, fordi det er en synd og i praksis opleves forkert. En 24-årig mand beskriver det på denne måde: *“Porno er en synd, som får mig til at føle mig uren og giver mig dårlig samvittighed, så jeg holder mig fra Gud. Min pornoafhængighed står i skærende kontrast til mit liv som kristen, og hvad jeg er kaldet til at leve som, og jeg skammer mig over mit hykleri. Jeg oplever, at jeg slet ikke kan slippe ud af afhængigheden, og derfor vil jeg gerne lade være med at se porno – den har taget styringen og perverteret mit syn på seksualitet og kvinder”* (mand, 24 år).

En del respondenter beskriver i de åbne besvarelser først og fremmest, hvordan porno strider mod deres tro og/eller opfattelse af Bibelen. Dernæst nævner de en – for dem – række sekundære begrundelser, som handler om synet på sex, hvordan porno påvirker synet på sex, kvindesyntet m.v.

Porno er uægte og ødelægger lysten til sex

38,2 pct. angiver, at porno er uægte, at det ødelægger lysten til rigtig sex eller påvirker parforholdet. Mange beskriver, at porno opleves uægte, og at de på et teoretisk plan godt er klar over det, men at det alligevel er med til at ødelægge lysten til rigtig sex, fordi man ikke kan lade være med at sammenligne med, hvad man ser i pornofilmene.

En kvinde fortæller: *“Porno er fuldstændigt ødelæggende for vores ægteskab. Det forskruer mit billede af, hvordan min egen krop skal se ud, hvad den skal kunne, og hvad sex egentlig handler om.*

Alligevel er jeg i perioder afhængig” (kvinde, 26 år).

Respondenterne beskriver også, hvordan porno kan påvirke evnen til at fungere seksuelt. Derudover beskrives hele det følelsesmæssige aspekt, hvor man i kæresteforholdet/ægteskabet kan blive såret af eller jaloux over, at partneren foretrækker at se andre mennesker dyrke sex – frem for at bruge tid og energi inden for rammerne af kæresteforholdet/ægteskabet.

Porno påvirker selvværd, kropssyn m.v.

16,1 pct. angiver, at porno påvirker selvværd og kropssyn i en negativ retning. Begge køn beskriver, hvordan de føler sig utilstrækkelige i forhold til pornoskuespillere. Kvinder beskriver især, hvordan de føler, de ikke kan leve op til de kvindelige pornoskuespilleres kroppe, og mændene beskriver hovedsageligt, at de kan få vanskeligt ved at præstere seksuelt og også kan miste lysten til sex.

Påvirker kvindesyn

12,0 pct., som i sagens natur hovedsageligt udgøres af mænd, beskriver, hvordan porno påvirker deres kvindesyn. Kvinden bliver i pornofilmene til et sexobjekt, der først og fremmest skal tilfredsstille mandens behov, og nogle mænd oplever, det kan være vanskeligt at ryste dette perspektiv af sig, når de kobler sig af nettet og bevæger sig ud i den fysiske verden. Det beskrives, hvordan de kan komme til at opleve, at de ser deres veninder, kvindelige kolleger eller piger på ‘en anden måde’, som de ikke bryder sig om: *“Det er klamt, og det sætter nogle tanker i gang, der bliver ved med at hænge flere dage efter, hvilket ændrer på den måde, jeg ser på kvinder omkring mig.”* (Mand, 21 år)

Derudover er der mindre grupper, som ønsker at stoppe, fordi de oplever, porno er 'klamt' eller 'ulækkert' (6,2 pct.), spild af tid / dårlig vane (3,3 pct.); fordi de får dårlig samvittighed (4,0 pct.), eller fordi de oplever, at pornoindustrien er en destruktiv branche (4 pct.).

Årsagerne til at ønske at stoppe med at se porno handler overordnet om to forhold: At det strider mod ens *overbevisning* – og at man har *dårlige erfaringer*.

Det er oplagt, at man som forældre eller ledere tager fat i begge forhold og åbent diskuterer, hvad aspekterne indebærer hver for sig, og hvilke udfordringer der knytter sig til dem i praksis.

En mindre gruppe ønsker ikke at stoppe med at se porno

Ikke alle oplever, at porno er problematisk. En lille gruppe (9,6 pct.) af dem, der ser porno, ønsker ikke at stoppe med det.

Begrundelser for ikke at stoppe med at se porno ser sådan ud:

	Procent
Det er en normal ting / ikke et problem	38,2
Det er dejligt / seksuelt tilfredsstillende	36,8
Nødvendigt som single	7,4
Det er et supplement til sex / beriger sexlivet	4,4
Afstressende	2,9
Kan ikke undgå at se porno på film eller reality-tv	2,9
Ved ikke	7,4
I alt	100,0

Tabel 9. Hvorfor ikke lade være med at se porno?
Kategorisering af åbne besvarelser.

De to hyppigste begrundelser handler om, at man ikke oplever porno som et problem (38,2 pct.): *“Jeg føler ikke, at der er noget galt med det. Det er meget normalt for mange unge mennesker at se porno”* (mand, 24 år), eller at porno er dejligt / seksuelt tilfredsstillende (36,8 pct.).

Derudover angiver mindre grupper henholdsvis, at porno giver et udmærket supplement til sexlivet (4,4 pct.), at det er nødvendigt med porno som single (7,4 pct.): *“Fordi det tjener sit formål, og jeg er single med en sund sexlyst, som ikke skal gøres til tabu eller ‘behandles’, som mange andre af mine kristne venner mener!”* (kvinde, 25 år), og at det er afstressende (2,9 pct.).

Porno påvirker i mindre grad hverdagslivet – men giver et negativt syn på egen krop m.v.

I undersøgelsen blev der spurgt ind til, hvordan den enkelte opfatter porno, og hvordan brugen af porno påvirker forskellige sider af tilværelsen, f.eks. i forhold til parforhold eller skolegang / arbejde og uddannelse. I følgende afsnit bliver der set på konsekvenserne af brugen af porno:

	Slet ikke	I ringe grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad	I alt
I hvor høj grad synes du, det er forkert at se porno?	6,1	3,8	15,4	22,7	52,0	100,0
I hvor høj grad oplever du følelsen af skam, når du ser porno?	9,0	10,6	16,9	27,8	35,4	100,0

I hvor høj grad påvirker din brug af porno dit syn på dig selv negativt?	40,0	17,0	22,1	15,0	5,9	100,0
I hvor høj grad oplever du, at den porno, du en gang har set, påvirker dig negativt i dag?	31,1	23,7	26,7	13,2	5,3	100,0
I hvor høj grad oplever du, at dit pornoforbrug påvirker dit kæresteforhold/ægteskab negativt?	48,4	24,2	16,0	6,6	4,9	100,0
I hvor høj grad oplever du, at dit pornoforbrug påvirker din skolegang / uddannelse / arbejde negativt?	81,3	11,6	5,6	0,9	0,6	100,0

Tabel 10. Forskellige perspektiver på opfattelsen af og konsekvenserne af porno.

Knap tre ud af fire oplever, det er forkert at se porno

Knap tre ud af fire (74,7 pct.) oplever, det i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' er forkert at se porno. Hvorfor:

	Procent
Giver et forvrænget syn på sex	36,6
Det er en synd	32,7
Gør kvinder til objekter	8,8
Pornoindustrien er destruktiv	7,3
Det er uægte / kunstigt / unormalt / klamt	4,5
Der er intet godt ved det	4,3
Afhængighedsskabende	2,7
Ser det ikke det som det store problem	1,3
Ved ikke	0,9
Negativt syn på egen krop / dårligt selvværd	0,9
I alt	100,0

Tabel 11. Hvorfor synes du, det er forkert at se porno?
Kategorisering af åbne besvarelser.

De to hyppigste begrundelser for, hvorfor man synes, det er forkert at se porno, stemmer overens med forklaringerne i tabel 8, hvor man bliver bedt om at forklare, hvorfor man gerne vil lade være med at se porno. Den første begrundelse knytter sig som udgangspunkt til egne erfaringer. Man oplever, at man får et forvrænget syn på sex: *“Det giver forkerte billeder og idealer om, hvad sex er. Det gør sex til en forbrugsvare, men sex er kærlighed og intimitet i ægteskabet”* (kvinde, 23 år). Og *“det ødelægger mit forhold til sex og kan påvirke mit fremtidige sexliv med min kone på en negativ måde”* (mand, 24 år).

Den anden begrundelse er i højere grad normativ – man oplever mere direkte, at porno er en synd: *“Bibelen siger, at man er ægteskabsbryder, hvis man kaster et lystigt blik på en anden kvinde. Og det må man sige, at det er, hvad man gør i porno”* (mand, 25 år).

Derudover relaterer en del begrundelser sig til, at man oplever, at kvinder bliver gjort til objekter (8,8 pct.), at pornoindustrien opleves som destruktiv (7,3 pct.), og at porno opleves som uægte, kunstigt m.v. (4,5 pct.). Kun en lille gruppe oplever, at porno er forkert, fordi det skaber afhængighed (2,7 pct.).

Seks ud af 10 oplever skam ved at se porno

63,2 pct. oplever i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' skam ved at se porno. Skammen relaterer sig naturligt til, om man oplever, det er forkert at se porno eller ej. 54 pct. af dem, der oplever, det er meget forkert at se porno, oplever også i 'meget høj grad' følelsen af skam – det gælder kun 3,2 pct. af dem, der slet ikke oplever, det er forkert at se porno.

Der er ikke forskel på mænd og kvinder i forhold til følelsen af skam – den er lige udbredt hos begge køn.

Flere end 1 ud af 5 oplever, at brug af porno påvirker dem negativt

6 ud af 10 oplever ikke, at porno i særlig grad påvirker deres syn på sig selv negativt; 22,1 pct. i nogen grad, og 20,9 pct. af dem, der har set porno, oplever, at brugen af porno i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' påvirker deres syn på sig selv negativt.

I det følgende har vi kategoriseret de åbne besvarelser i forhold til, hvorfor respondenterne oplever, pornoen påvirker deres syn på sig selv negativt:

	Procent
Negativt syn på egen krop / dårligt selvværd	30,5
Føler skyld eller skam	21,8
Føler sig som et svagt menneske / for svag til at lade være / afhængig	18,0
At jeg er en synder / dårlig kristen	9,3
Føler sig klam, ulækker, beskidt	9,0
Mere usikker på sex / påvirker sexlivet	6,3
Ved ikke	2,5
Er mere ensom	1,3
Porno spiller ikke den store rolle længere	1,0
I alt	100,0

Tabel 12. Hvordan påvirker din brug af porno dit syn på dig selv negativt? Kategorisering af åbne besvarelser.

Knap en ud af tre angiver, at porno giver dem et negativt syn på egen krop eller dårligt selvværd (30,5 pct.). De kvindelige respondenter beskriver, hvordan de har svært ved at genkende sig selv i, at porno fremstiller kvinder som smukke, passivt modtagende objekter. Mændene beskriver, at de slet ikke kan leve op til de mandlige idealer om at have perfekte kroppe og at være udholdende, når det kommer til det seksuelle. Begge køn oplever med andre ord på forskellig måde, at de kommer til kort.

Derudover føler en stor gruppe (21,8 pct.) skyld eller skam, eller at man er et svagt menneske eller for svag til at lade være med at se porno (18,0 pct.)

Langtidsvirkningen af porno

Respondenterne blev også spurgt om langtidsvirkningen af

porno. 54,8 pct. af dem, der på et tidspunkt har set porno, angiver, at pornoen 'slet ikke' eller 'i ringe grad' påvirker dem i dag. Dog ikke alle har det på den måde. 18,5 pct. oplever, at porno-brugen har påvirket dem i 'høj grad' eller i 'meget høj grad'. Hver fjerde (26,7 pct.) oplever det i nogen grad. Der er ikke forskel på 'lavfrekvente' og hyppige brugere af porno.

Flertallet er på langt sigt således upåvirket af porno, men der er en stor gruppe, som oplever, at pornoen har påvirket dem.

Hvordan kommer langtidspåvirkningen af porno i givet fald til udtryk? Respondenterne blev bedt om at beskrive påvirkningerne på længere sigt:

	Procent
Syn på piger/kvinder (kropsidealer, lyst til sex m.v.)	25,7
Andet eller forkert syn på sex	24,8
Indre billeder dukker op / billederne har brændt sig fast	24,6
Dårlig samvittighed	9,2
Afhængighed	7,5
Føler ikke det store	2,1
Påvirkning af parfoldet. Andre forventninger til kæreste/partner	2,1
Ved ikke	1,9
Har set det for meget	1,2
Påvirker troen	0,9
I alt	100,0

Tabel 13. Negativ påvirkning af porno på langt sigt. Kategorisering af åbne besvarelser.

Der er tre umiddelbart sammenhængende oplevelser af pornoens negative konsekvenser på langt sigt. Den første relaterer sig

til, at 25,7 af respondenterne har fået et andet syn på kvinder – et kvindesyn, der i besvarelserne for det første kommer til udtryk ved, at den enkelte kvinde bliver underlagt pornoens urealistiske kropsidealer. For det andet, at man oplever, man ser sine veninder eller kvindelige kolleger på en seksualiseret måde, hvilket en del beskriver som en meget ubehagelig oplevelse.

Dernæst oplever hver fjerde (24,8 pct.), at de har fået et andet eller forkert syn på sex. Når man ser de åbne besvarelser igennem, bliver det tydeligt, at der er en relativt stor gruppe, som enten endnu ikke har været i parforhold eller haft seksuelle erfaringer, men som forventer, det vil påvirke sexlivet i et eventuelt fremtidigt kæresteforhold eller ægteskab.

Endelig oplever ligeledes omkring hver fjerde (24,6 pct.), at porno påvirker negativt på den måde, at når man først har set forskellige former for porno, er det vanskeligt at fjerne billederne fra nethinden igen – billederne “brænder sig så at sige fast”. Selvom en stor andel angiver, at porno opfattes som synd, er det alligevel bemærkelsesværdigt, at blot 0,9 pct. angiver, at pornoen påvirker deres tro på længere sigt.

Flertallet af dem, der ser porno, bliver ikke påvirket af det på langt sigt – men der er dog en stor gruppe, som oplever en langtidspåvirkning. I de tilfælde, hvor pornoen spiller en rolle på længere sigt, kommer det som oftest til udtryk ved, at man får et andet syn på sex, at man får et andet syn på piger/kvinder, eller at de pornografiske billeder brænder sig fast på nethinden.

Forældre og ledere kan overveje, om det er overraskende, at pornoen for en forholdsvis stor gruppe har disse langtidseffekter, og hvordan man i givet fald kan sætte fokus på de forskellige aspekter.

Porno påvirker i mindre grad parforhold/ægteskab på det emotionelle og seksuelle plan

Knap tre ud af fire (72,6 pct.) angiver, at pornoen 'slet ikke' eller i 'ringe grad' påvirker deres kæresteforhold eller ægteskab. Det skal dog ses i sammenhæng med pornoforbruget – som især giver sig udtryk i, at porno 'i nogen grad' har en påvirkning på kæresteforholdet/ægteskabet. Hvis man ser porno 1 gang om ugen eller oftere, angiver 28 pct., at det i 'nogen grad' påvirker forholdet. Hvis man ser porno sjældnere, ligger tallet på 12,6 pct.

Respondenterne blev bedt om at sætte nogle ord på, hvordan pornoforbruget i givet fald påvirker deres kæresteforhold/ægteskab:

	Procent
Påvirker sexlivet / tænker anderledes om partner / stiller andre seksuelle krav til partneren / har mindre lyst	37,1
Forvrænger synet på, hvad sex kan være	19,2
Får dårlig samvittighed / skyldfølelse / min partner bliver ked af det	18,5
Indre billeder skader og giver mere lyst til andre kvinder	6,0
Giver enten mig eller min partner mindreværd	5,3
Holder det hemmeligt for den anden	4,6
Det opleves som utroskab	4,6
Det bekymrer ikke så meget	2,6
Ved ikke	2,0
I alt	100,0

Tabel 14. Hvordan oplever du, at dit pornoforbrug påvirker dit kæreste-forhold/ægteskab negativt? Kategorisering af åbne besvarelser.

Der, hvor porno for alvor går ind og påvirker kæresteforholdet/ægteskabet, er i forhold til sexlivet, og at forholdet 'rykker sig' i forhold til de forventninger, man har til sexlivet, og hvilke krav man stiller til den anden – samt i de tilfælde, hvor pornoen fylder for meget, har man reelt mindre lyst til den anden (37,1 pct.). For nogle betyder pornoforbruget, at synet på, hvad sex kan være, bliver forvrænget (19,2 pct.). En gruppe udtrykker, at pornoen i praksis kan betyde, at man får dårlig samvittighed, og at ens partner kan blive ked af det (18,5 pct.).

Som udgangspunkt er det forventningerne til sex og partneren, der bliver påvirket – der er i mindre grad tale om, at man vælger

partneren fra. Derfor er der kun 8,5 pct., der som svar på et andet spørgsmål, angiver, at de nogle gange vælger at se porno i stedet for at være sammen med venner eller familie. Her er der dog markant forskel på dem, der ofte ser porno og øvrige respondenter. Blandt dem, der ser porno en gang om ugen eller oftere, vælger 15,3 pct. nogle gange at se porno frem for at være sammen med deres venner eller familie. For øvrige er det 5,7 pct.

En mindre påvirkning af skolegang / uddannelse / arbejde

Som tidligere nævnt påvirker porno – for en mindre gruppe – først og fremmest de følelsesmæssige og intime bånd i parforholdet, opfattelsen af, hvad sex går ud på, og selve de erfaringer, man gør sig i sit sexliv. Det betyder også, at når vi spørger ind til pornoens konsekvenser for skolegang / uddannelse / arbejde, oplever relativt få, at brugen af porno påvirker disse områder af livet. Således angiver hele otte ud af 10, at porno slet ikke påvirker dem på disse livsområder (81,3 pct.). Der er her en mindre forskel på 'lavfrekvente' og hyppige brugere af porno. Selv om porno for langt de fleste altså ikke påvirker skolegang / uddannelse eller arbejde, er det alligevel relevant at vide, hvordan det i givet fald kommer til udtryk for den lille gruppe, der oplever et problem:

	Procent
Distraheret / koncentrationsbesvær / tager fokus fra forberedelse / lektier	44,2
Spiller ikke den store rolle	13,5
Ødelagt nattesøvn	11,5
Påvirker forholdet til kvindelige studerende / elever	9,6
Ved ikke	8,7
Påvirker selvværd	5,8
Det er en overspringshandling	4,8
Påvirker sprog / humor	1,9
I alt	100,0

Tabel 15. Negativ påvirkning af skolegang/uddannelse/arbejde. Kategorisering af åbne besvarelser.

For den største gruppe er der tale om en oplevelsesmæssig påvirkning, det vil sige, at man kan blive distraheret i timerne, i mindre grad kan koncentrere sig om lektierne – som oftest fordi billeder fra pornoen vender tilbage i situationer, hvor man ikke ønsker det (44,2 pct.). En gruppe understreger – også i de åbne besvarelser – at pornoen ikke rigtigt spiller nogen rolle (13,5 pct.), og så er der en gruppe, der oplever, at nattesøvnen bliver ødelagt (11,5 pct.). Der er også en gruppe, for hvem pornoen påvirker forholdet til kvindelige medstuderende eller elever (9,6 pct.).

En vis åbenhed om at snakke med andre om brug af porno

Mange respondenter – især kvinder – giver udtryk for, at porno er tabu. Det er generelt ikke noget, man taler om. Når man ser på, hvor mange respondenter, der taler med deres venner om porno, lader der dog til at eksistere en vis åbenhed. 45,6 pct. taler med andre om deres brug af porno. Flere mænd (57,5 pct.) –

der jo også generelt har et større pornoforbrug – taler med andre om porno, hvor kun 28,3 pct. af kvinderne taler om det.

Når man ser på dem, der taler med andre om porno – hvem taler de så med?

	Procent
Venner	84,2
Ægtefælle / kæreste	36,4
Andre voksne	14,5
Søskende	5,9
Forældre	5,6

Tabel 16. Jeg taler med ... Det var muligt at sætte flere krydser.

Venerne er de foretrukne samtalepartnere. Dernæst kommer ægtefæller eller kærester. Udfordringen ved, at venner i høj grad bruges som samtalepartnere er som udgangspunkt, at venner 'ofte giver en ret' frem for at stille gode spørgsmål til det, man tænker eller mener. Andre voksne, søskende og især forældre fylder meget lidt som samtalepartnere. Det er et emne, man har særdeles vanskeligt ved at tale med voksne om.

Et lille flertal (54,4 pct.) oplever ikke, det giver mening at tale med andre om deres brug af porno. Hvad skyldes den manglende lyst til at tale med andre:

	Procent
Ser for sjældent porno til at snakke om det / irrelevant	24,6
Pinligt / grænseoverskridende / flovt	19,4
Tør ikke / er tabu / tabu særligt for piger	18,1
Det er skamfuldt / ville blive dømt	15,9
Privat	13,2
Har ikke lyst til at tale om det	6,5
Kristne organisationer / kredse er med til at skabe et tabu	2,0
I alt	100,0

Tabel 17. Hvorfor taler du ikke med andre om din brug af porno?
Kategorisering af åbne besvarelser.

For en gruppe handler det om, at de ikke har noget behov for at tale med andre om porno – af den simple årsag, at de for sjældent ser porno til, at det overhovedet giver mening at snakke om (24,6 pct.). For en ud af fem (19,4 pct.) er porno et pinligt emne, hvor man beskriver, at selvom man ser det, er det ikke noget, som man naturligt vil “indrømme”. Det opleves som flovt.

For en anden gruppe (18,1 pct.) er porno et tabu – her forstået som, at man ikke tør tale om de dilemmaer eller udfordringer, det giver at se porno. En stor gruppe af piger beskriver i den forbindelse, at piger, der ser porno, ignoreres som fænomen, og at det derfor er et emne, der sjældent tages op.

Så er der en gruppe, for hvem porno er privat (13,2 pct.), og som ikke rigtigt kan forstå, hvorfor den enkeltes pornoforbrug skulle komme andre ved.

Endelig er der en gruppe (15,9 pct.), for hvem pornoforbruget skal forstås ud fra en lidt mere normativ/religiøs ramme, og som derfor oplever porno som skamfuldt og ikke har lyst til at fortælle, at de ser porno, fordi de frygter, de vil blive (for)dømt af andre.

Opsummering

66 pct. af respondenterne har på et tidspunkt set porno, og gennemsnitligt ser man porno for første gang i 13-års alderen. Kun en lille gruppe er det, man kunne kalde 'storforbrugere af porno'. Internettet er den primære kilde til porno, og som udgangspunkt lader det til, at det er noget, man selv vælger at opsøge, da der er en stor gruppe, som aldrig ser porno og fortsat ikke støder på det – især kvinder.

Der er stor forskel på drenge/mænds og piger/kvindes forbrug af porno. Knap halvdelen af pigerne har set porno – mens det gælder for mere end ni ud af 10 drenge. Pornobrug blandt respondenterne afhænger altså af køn – i langt højere grad end blandt unge i almindelighed. Drengene/mændene følger i vid udstrækning andre drenge/mænds brug af porno, mens det i mindre grad gælder for pigerne. Interessant er det f.eks., at knap halvdelen af kvinder mellem 26 og 30 år aldrig har stiftet bekendtskab med porno, mens det gælder kun 1 pct. af mændene.

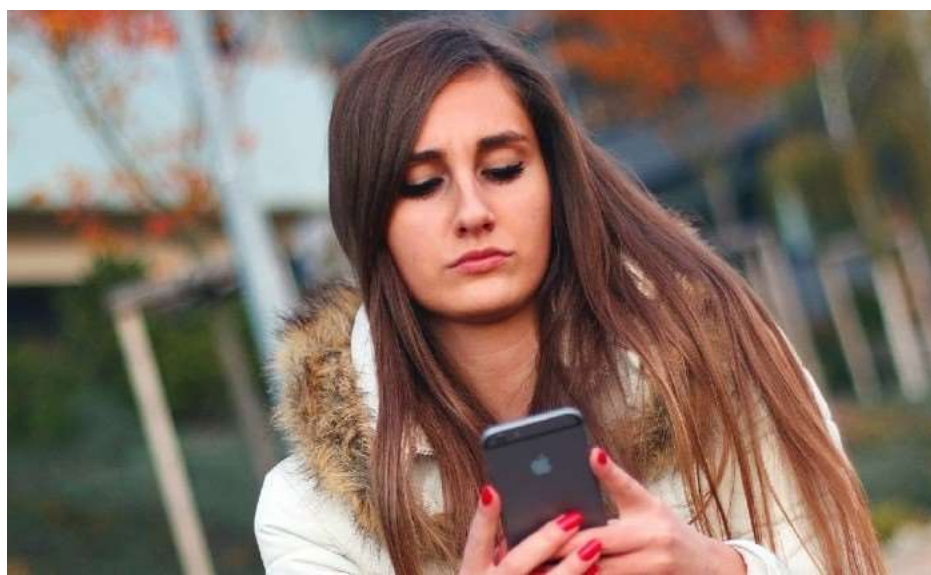
Flere mænd end kvinder beskriver sig selv som afhængige – op til hver femte dreng/mand. Der er dog stadigvæk en del kvinder, som ser porno – og en gruppe af disse oplever, at emnet porno og kvinder er tabubelagt.

Hovedparten af dem, der har set porno, ønsker slet ikke at se det

– primært ud fra begrundelser om, at porno er en synd/forkert, at det er uægte og kan være med til at ødelægge sexlivet i parforholdet.

Tre ud af fire oplever, det er forkert at se porno; seks ud af 10 oplever skam ved at se porno; og en ud af fem oplever, at porno påvirker dem negativt primært i forhold til selvbillede eller kropssyn. Porno påvirker generelt i mindre grad ægteskab/kæresteforhold og skolegang / arbejde / uddannelse. I forhold til påvirkning af ægteskab og kæresteforhold afhænger det dog af, om man er 'storforbruger' af porno. I de tilfælde opleves skadevirkningen som en hel del større i form af, at sexlivet bliver påvirket, at man stiller andre seksuelle krav til sin partner, eller at man generelt har mindre lyst.

Der eksisterer en vis åbenhed i forhold til at snakke med andre om brugen af porno – og det er primært ens venner, man vælger at drøfte det med. Et lille flertal oplever dog ikke, det er relevant at tale med andre om porno – hvilket primært skyldes, at man for sjældent ser porno til at snakke om det eller synes, det er et tabu, privat eller flovt.

3. Onani

Der findes kun få studier af onanivaner blandt såvel unge som voksne – muligvis fordi onani i forskningsverdenen har ringe biomedicinsk interesse. Et lidt ældre amerikansk studie af 800 14-17-åriges seksualvaner med data fra 2009, viser, at onani er mest udbredt blandt drenge, og at onanivanerne udvikler sig kraftigt i alderen 14 til 17 år (Robbins 2011). Seksualvanerne er væsentligt anderledes i USA end i Skandinavien, men undersøgelsen kan dog bruges til at pege på de helt overordnede tendenser i forhold til kønsforskel og udviklingen af onanivanerne sammenholdt med alder.

Tre ud af fire har onaneret – væsentligt flere drenge/mænd

Blandt deltagerne i denne undersøgelse viser det sig, at tre ud af fire på et tidspunkt har onaneret (75 pct.). Her er naturligvis stor forskel på alder. Som 11-15-årig er det mere end halvdelen (55,6 pct.), der har prøvet at onanere, mens det gælder for knap 9 ud af 10 (87,2 pct.) i aldersgruppen 26-30 år.

I lighed med porno er her igen en betydelig kønsforskel – dog lidt mindre. Seks ud af 10 kvinder (60,9 pct.) har prøvet at onanere, mens det gælder for mere end ni ud af 10 mænd (94,8 pct.).

I gennemsnit var man 13,7 år, da man onanerede første gang.

Tabellen viser, hvornår man onanerede første gang:

	Procent
Under 8 år	3,9
8-10 år	7,4
11-13 år	42,8
14-16 år	31,7
17-19 år	7,8
20-22 år	4,0
23-25 år	1,7
26-28 år	0,5
29-30 år	0,2
I alt	100,0

Tabel 18. Hvor gammel var du, da du onanerede første gang?

Stor forskel på hyppigheden af onani

Som det ses af nedenstående tabel, er der stor forskel på hyppigheden af onani:

	Procent
En eller flere gange om dagen	7,5
Flere gange om ugen	28,8
En gang om ugen	14,1
Flere gange om måneden	16,0
En gang om måneden	10,4
Sjældnere	23,3
I alt	100,0

Tabel 19. Hvor ofte onanerer du?

En mindre gruppe (7,5 pct.) onanerer en eller flere gange om dagen. Fire ud 10 (42,9 pct.) onanerer en eller flere gange om ugen. Hver fjerde (26,4 pct.) onanerer en eller flere gange om måneden og 23,2 pct. sjældnere end dette.

Hvor ofte man onanerer, afhænger af køn:

	En eller flere gange om dagen	Flere gange om ugen	En gang om ugen	Flere gange om måneden	En gang om måneden	Sjældnere	I alt
Pige/kvinde	1,8	15,5	11,0	20,3	13,7	37,7	100,0
Dreng/mand	12,6	40,8	16,9	12,1	7,4	10,2	100,0

Tabel 20. Hvor ofte onanerer du? Fordelt på køn.

Drenge/mænd onanerer generelt hyppigere end piger/kvinder.

Den gruppe, der har angivet, at de 'sjældnere' onanerer (tabel 19), blev bedt om at angive, hvornår de sidst har onaneret:

	Procent
En uge siden	10,1
En måned siden	20,9
Flere måneder siden	35,4
Et år siden	15,7
Flere år siden	17,9
I alt	100,0

Tabel 21. Hvornår har du sidst onaneret?

For den gruppe (23,2 pct.), der 'sjældent' onanerer, gælder det, at det er flere måneder eller længere tid siden, man sidst har onaneret. Det ser ud til, at for denne gruppe er onani noget – som mange også oplever i forbindelse med porno – man prøver et par gange og derefter ikke rigtigt vender tilbage til.

En vis sammenhæng mellem brug af porno og onani

De respondenter, som onanerer, blev spurgt, om de ser porno samtidig med:

	Procent
Flere gange om ugen eller oftere	20,8
En gang om ugen	9,4
Flere gange om måneden	11,7
En gang om måneden	11,6
Sjældnere	20,6
Aldrig	26,0
I alt	100,0

Tabel 22. Når du onanerer, hvor ofte ser du porno samtidig med?

Der er ingen tvivl om, at onani i mange tilfælde knyttes sammen med porno. 41,9 pct. af dem, der onanerer, ser samtidig porno flere gange om måneden eller oftere. Som det senere vil fremgå, er porno en blandt flere årsager til, at onani opleves som forkert: *“Jeg synes ikke, det er særlig forkert at onanere. Men det er det, hvis man ser porno eller tænker på porno, mens man onanerer”* (dreng, 16 år).

For mange er onani primært problematisk, når det kobles med porno.

Det kan være vigtigt at diskutere, hvad der ligger i koblingen mellem onani og porno, og hvad det betyder for den enkelte.

Den samme respondentgruppe blev spurgt om, hvor meget porno fylder i hovedet, når de onanerer:

	Procent
Slet ikke	20,7
I ringe grad	21,3
I nogen grad	23,5
I høj grad	23,9
I meget høj grad	10,6
I alt	100,0

Tabel 23. I hvor høj grad fylder billeder fra porno i hovedet, mens du onanerer?

Der er stor forskel på, om porno fylder i hovedet, når man onanerer. For hver tredje (34,5 pct.) er det i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' tilfældet. I de åbne besvarelser gives der udtryk for, at netop de indre billeder af porno kan have nogle skadelige virkninger på den enkelte og eventuelt på parforholdet.

På den anden side gives der udtryk for, at onani, hvor man forsøger at lære sin egen krop at kende eller onani, som bruges til at styrke forholdet med partneren, er positivt. En kvinde sætter ord på, at onani kan have forskellige formål – og dermed for hende også forskellige følgevirkninger: *“Hvorvidt onani er forkert eller ej, kommer an på konteksten. Onanerer man for at lære sig selv bedre at kende og få et godt sexliv med sin mand, ser jeg ikke noget problem i det. Onanerer man af afhængighed, i sammenhæng med porno eller uden for ægteskabet, tror jeg, det er skadeligt”* (kvinde, 27 år).

I forhold til, om porno danner indre billeder i hovedet, mens man onanerer, er der igen forskel på mænd og kvinder – hvilket kan

hænge sammen med, at mænd har et væsentligt større pornoforbrug end kvinder:

	Slet ikke	I ringe grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad	I alt
Kvinde	37,8	25,0	20,5	11,9	4,8	100,0
Mand	10,4	19,1	25,4	31,0	14,1	100,0

Tabel 24. I hvor høj grad fylder billeder fra porno i hovedet, mens du onanerer? Fordelt på køn.

For mange mænd er onani ensbetydende med at se porno – enten ved direkte at se porno eller ved at have pornografiske billeder i hovedet. For kvinder gælder det i højere grad, at de adskiller onani og porno.

Der viser sig også betydelige kønsforskelle, hvis man sammenholder det forhold, at man har prøvet at onanere med, om man har set porno eller ej:

	Har set porno	Har ikke set porno	I alt
Kvinde: Har du nogensinde onaneret? / Ja	64,4	35,6	100,0
Kvinde: Har du nogensinde onaneret? / Nej	17,4	82,6	100,0
Mand: Har du nogensinde onaneret? / Ja	97,0	3,0	100,0
Mand: Har du nogensinde onaneret / Nej	33,3	66,7	100,0

Tabel 25. Onanivaner sammenholdt med pornobrug.

På trods af kønsforskellene ser det ud til, at for både mænd og kvinder gælder, at det at have stiftet bekendtskab med onani for mange også er ensbetydende med at blive introduceret til porno.

En ud af fem oplever, de er afhængige af at onanere

Mere end halvdelen (52,5 pct.) af dem, der onanerer, oplever, at de i 'ringe grad' eller 'slet ikke' er afhængige af at onanere. 27,4 pct. oplever det i 'nogen grad'. En ud fem (20,1 pct.) oplever, at de i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' er afhængige af at onanere. Drengene og mændene giver i højere grad udtryk for, de er afhængige af at onanere. 7,7 pct. af kvinderne mener, de i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' er afhængige af at onanere, mens det gælder for knap hver tredje (31,2 pct.) af mændene.

Forskel på, om man ønsker at holde op med at onanere eller ej

Der er stor forskel på, om man ønsker at holde op med at onanere eller ej. 63,4 pct. af dem, der onanerer, vil gerne stoppe, mens 36,6 pct. gerne vil fortsætte. Lidt flere mænd (68,6 pct.) end kvinder (57,6 pct.) ønsker at stoppe. Det kan formentlig relateres til, at væsentligt flere mænd onanerer og/eller er afhængige af at onanere, og at flere drenge/mænd bruger porno i forbindelse med onani.

Hvilke begrundelser gives i forhold til at stoppe med at onanere:

	Procent
Det er usundt med solosex / bedre med en partner / giver et forkert billede af sex	29,2
Det er en synd	19,3
Oplever begær / tanker, der ikke er gode (f.eks. om veninder) / fordi det ofte kombineres med porno	15,4
Det er klamt / pinligt / unødvendigt	11,2
Oplever skam / dårlig samvittighed	8,1
Er afhængig / ønsker ikke at blive afhængig	7,7
Ved ikke / onanerer ikke rigtigt mere	6,7
Svært at lade være fysiologisk	1,4
Bliver mere ensom	1,0
I alt	100,0

Tabel 26. Hvorfor vil du gerne lade være med at onanere?

Kategorisering af åbne besvarelser.

Hvis man sammenligner med tabel 8, hvor der spørges ind til, hvorfor man gerne vil stoppe med at se porno, kan man se, at der er byttet om på de to hyppigste begrundelser. Porno betragtes i højere grad end onani som en synd. Når man skal begrunde, hvorfor man gerne vil stoppe med at se porno, tager mange først og fremmest afsæt i en ideologisk/normativ/religiøs forståelse: At det er forkert eller opleves som en synd, hvorimod årsagerne til at stoppe med at onanere i højere grad knytter sig til erfaringer: Man oplever ikke, at onani gør noget godt for parforholdet, og at det kan give et forkert billede af sex. Samtidig er porno pr. definition 'uægte', mens onani i højere grad angives som naturligt.

Syndsspørgsmålet er dog stadigvæk inde i billedet, når det gælder onani. 19,3 pct. angiver, at de gerne vil lade være med at

onanere, fordi det er en synd. En lidt mindre andel (11,2 pct.) angiver, at de gerne vil stoppe med at onanere, fordi det er klamt, pinligt eller decideret unødvendigt.

Overordnet forbindes porno primært med synd, mens perspektiverne på onani ofte relaterer til, at man oplever negative konsekvenser f.eks. i parforholdet.

Giver det mening at diskutere betydningen af disse forskelle?

37 pct. ønsker ikke at stoppe med at onanere

Mere end hver tredje (36,6 pct.) ønsker ikke at stoppe med at onanere. Det knytter sig primært til, at onani opleves som normalt eller naturligt:

	Procent
Det er normalt / naturligt / godt at kende egen krop	44,2
Det er dejligt / rart	22,4
Det er sundt	18,0
Hjælper os i sexlivet	6,1
Ved ikke	5,1
Tænker på min partner	2,6
Er for ung til rigtig sex / som erstatning for sex, hvis single	0,6
Onanerer ikke så meget mere	1,0
I alt	100,0

Tabel 27. Hvorfor ønsker du ikke at lade være med at onanere?
Kategorisering af åbne besvarelser.

For nogle kvinder er onani indgangsvinklen til at lære deres egen krop at kende og tilmed at forbedre den seksuelle oplevelse i ægteskabet:

“Både min mand og jeg ved, vi gør det, og vi gør det også sammen nogle gange. Vi taler åbent om det, og det er ikke en hemmelighed for nogen af os. Vi bruger det oftest i forbindelse med sex, men det er ikke noget, der fylder meget” (kvinde, 26 år).

“Definér onani, når I skriver et sådant spørgsmål. De to gange, det er sket, er det, mens min mand ligger ved siden af, og jeg viser ham, hvordan han skal gøre, for at det er rart, og for at jeg kan få en orgasme. Derfor oplever jeg ikke skam, og det påvirker ikke vores parforhold negativt” (kvinde, 25 år).

“Det er godt at kende sin egen krop og at vide, hvad man tænder på, og så er det meget nemmere at have sex med sin mand/kæreste. Det er vigtigt, at man ved, hvordan man ser ud/mærkes indvendigt. Det skal selvfølgelig ikke erstatte samlivet med en mand eller kæreste” (kvinde, 21 år).

Andre knytter ikke så mange andre kommentarer til det, andet end at de oplever onani som ‘dejligt/rart’ (22,4 pct.) eller ‘sundt’ (18,0 pct.).

En mindre gruppe oplever negative konsekvenser af onani

Der er – i lighed med porno – spurg ind til oplevelsen af onanien betydning for hverdagslivet. Hvordan påvirker onanien skolegang, arbejde, uddannelse og parforhold, og hvad tænker man i det hele taget om det at onanere?

Tabellen viser det:

	Slet ikke	I ringe grad	I no- gen grad	I høj grad	I me- get høj grad	I alt
I hvor høj grad synes du, det er forkert at onanere?	24,5	18,8	30,7	13,5	12,6	100,0
I hvor høj grad oplever du følelsen af skam, når du onanerer?	19,0	22,8	25,4	18,3	14,4	100,0
I hvor høj grad påvirker onani dit syn på dig selv negativt?	47,7	18,5	19,9	8,5	5,6	100,0
I hvor høj grad oplever du, at onani påvirker din skolegang/arbejde/uddannelse?	82,0	11,7	4,6	1,0	0,6	100,0
I hvor høj grad oplever du, at onani påvirker dit kæresteforhold/ægteskab negativt?	47,4	25,4	19,3	5,3	2,6	100,0

Tabel 28. Forskellige perspektiver på opfattelsen af og konsekvenserne af onani.

Hver fjerde oplever, det er forkert at onanere

Mere end hver fjerde (26,1 pct.) oplever i 'høj grad' eller i 'meget høj grad', det er forkert at onanere. Lidt flere mænd end kvinder synes, porno er forkert, men i forhold til at vurdere, om onani er forkert, er der ikke nogen kønsforskel.

Hvorfor opleves det forkert at onanere:

	Procent
Får forkerte tanker om andre	25,2
Sex hører til i ægteskabet	17,9
Onani er en synd	14,4
Onani er forkert, hvis det kobles til porno	8,9
Onani er forkert, hvis man bliver afhængig	8,7
Ved ikke	7,7
Onani er i mindre grad forkert	5,9
Kan påvirke sexlivet / parforholdet	4,1
Man bliver ensom	2,8
Det er skamfuldt	1,8
Det er klamt / ulækkert / unaturligt	1,6
Det er spild af tid	1,0
I alt	100,0

Tabel 29. Hvorfor oplever du, det er forkert at onanere?
Kategorisering af åbne besvarelser.

En stor procentdel angiver, at onani kan være forkert, hvis man ikke bare tænker på sin partner, mens man onanerer, men begynder at tænke på andre (25,2 pct.):

“Det er ikke selve udløsningen, der er forkert, da det forekommer naturligt alligevel, men det er tankerne og begæret forbundet med det, der er forkert” (mand, 23 år)

Samtidig oplever en stor andel (17,9 pct.), at sex hører til i ægteskabet, og at onani som udgangspunkt derfor giver ikke mening. Mange anvender begrundelsen: *“Det seksuelle hører til i et ægteskab mellem to og ikke i en fantasi med sig selv”* (mand, 18 år).

En forholdsvis stor andel angiver, at ‘onani er en synd’ og refererer her i mange tilfælde til, at det står nævnt i Bibelen (14,4 pct.): *“Det er en synd, og synd er det, som skiller os fra Jesus. Jeg føler heller ikke, jeg kan blive ved med at søge tilgivelse for den samme synd, som jeg begår igen og igen”* (mand, 16 år).

I modsætning til perspektiverne på porno knytter respondenterne en del ‘hvis’er’ og forbehold til onani. Mange mener, porno er forkert, fordi porno i sig selv er forkert, mens respondenterne forholder sig en del anderledes, når det gælder onani. Som tidligere nævnt mener mange, at onani er forkert, hvis man tænker på andre end sin partner imens. Derudover skriver 8,9 pct. specifikt, at onani er forkert, hvis det kobles til porno: *“Jeg tror næppe, der er noget decideret galt med onani. For mig er problemet, at onani kobles sammen med porno”* (mand, 23 år). 8,7 pct. mener, onani er forkert, hvis man bliver afhængig: *“Det er godt at udforske sig selv, men problemet er, at det sjældent kan holde sig inden for rammerne, så man ikke selv styrer, hvor meget man onanerer”* (mand, 21 år).

En lille andel respondenter angiver, at onani er forkert, fordi det direkte går ind og påvirker sexlivet eller parforholdet (4,1 pct.), eller at man bliver ensom (2,8 pct.).

Knap hver tredje skammer sig ved at onanere

Knap hver tredje (32,7 pct.) skammer sig 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' ved at onanere. Følelsen af skam er uafhængig af køn. Til gengæld er der flere yngre end ældre, der skammer sig over at onanere: 11,8 pct. af de 16-20 årige oplever i 'meget høj grad' skam ved at onanere, mens det gælder for 8,6 pct. af de 26-30-årige. Forskellen kan muligvis relateres til, at for dem blandt de ældre, der onanerer, er onanien blevet en naturlig del af seksualiteten, herunder i parforholdet eller ægteskabet.

Få oplever, at ægteskabet/kæresteforholdet påvirkes af onani

72,8 pct. oplever, at ægteskabet/kæresteforholdet 'slet ikke' eller i 'ringe grad' påvirkes af onani. For 19,3 pct. er der i 'nogen grad' tale om en påvirkning; for 7,9 pct. i 'høj grad' eller i 'meget høj grad'. Her er det særligt mændene, der oplever en negativ påvirkning. 14,4 pct. oplever, at onanien i 'høj grad' eller 'i meget høj grad' påvirker kæresteforholdet eller ægteskabet – mens det gælder for 1,9 pct. af kvinderne. I de åbne besvarelser beskriver mændene, hvordan de kan opleve, at onani betyder, de 'svigter' eller 'overser' kæresten/ægtefællen, og at onanien konkret kan betyde, de mister noget af sexlysten.

Respondenternes oplevelse af onaniens negative konsekvenser for kæresteforholdet/ægteskabet fremgår af følgende:

	Procent
Fjerner fokus fra parforholdet / tosomheden	45,1
Tager noget af sexlysten	19,4
Han/hun bliver ked af det	10,4
Jeg/vi skammer os over det	6,9
Det er hemmeligt / jeg skjuler det	5,6

Bliver en erstatning for ægtefællen/kæresten	4,9
Det kombineres med porno	4,2
Ved ikke	2,1
Føler ikke, det har den store påvirkning	1,4
I alt	100,0

Tabel 30. Hvordan oplever du, at onani påvirker kæresteforholdet/ægteskabet negativt? Kategorisering af åbne besvarelser.

Onanien påvirker for en stor del (45,1 pct.) kæresteforholdet eller ægteskabet på den måde, at det er de 'indre strenge', der påvirkes – det vil sige nærhed og fortrolighed:

“Jeg tror, onanien har haft en stor påvirkning på min seksualitet, og at det har været negativt for mit forhold. Jeg tror måske, jeg er kommet til at tænke om min partner som en måde at opnå den samme tilfredsstillelse som gennem onanien i stedet for at være til stede i øjeblikket og tænke på, hvad han har lyst til og brug for” (kvinde, 21 år).

Derudover oplever knap hver fjerde (19,4 pct.), at onanien kan tage noget af sexlysten: *“Det tager noget af min lyst, når jeg har onaneret, så jeg ikke har lyst til sex med min kone bagefter”* (mand, 27 år).

En gruppe (10,4 pct.) oplever, at partneren bliver decideret ked af det: *“Jeg bliver såret, hvis han onanerer, og jeg skammer mig, hvis jeg har gjort det, og jeg har meget svært ved at indrømme det, selvom det bare føles endnu mere forkert at holde det hemmeligt”* (kvinde, 24 år).

Få oplever, at onani påvirker skolegang/arbejde/uddannelse

Hele 93,7 pct. angiver, at onani 'slet ikke' eller i 'ringe grad' påvirker deres liv i skolen, på uddannelsesstedet eller på arbejdet. Der er kun en ganske lille del, for hvem det spiller en rolle.

Tabellen viser, hvordan den lille gruppe (6,3 pct.) angiver, at onanien påvirker deres skolegang / uddannelse / arbejde:

	Procent
Svært ved at koncentrere sig	39,6
Det tager tid fra nattesøvn og lektier	26,4
Det påvirker ikke det store	13,2
Ved ikke	11,0
Påvirker synet på kvinder	8,8
Det bliver set som forkert	1,1
I alt	100,0

Tabel 31. Hvordan oplever du, at onani påvirker din skolegang / arbejde / uddannelse negativt? Kategorisering af åbne besvarelser.

Skolen, uddannelsesstedet og arbejdet bliver påvirket i forhold til koncentrationsevnen. Som udgangspunkt angiver hovedparten (39,6 pct.), at de har svært ved at koncentrere sig, og 26,4 pct. angiver, at onanien tager tid fra nattesøvn og lektier. En mindre andel (8,8 pct.) angiver, at det påvirker synet på kvinder, f.eks. i forhold til kolleger, medstuderende eller andre elever i klassen.

Negative følelser i forbindelse med onani

En mindre gruppe oplever negative følelser ved onani. 14,1 pct. oplever, at det at onanere i 'høj grad' eller i 'meget høj grad' påvirker synet på dem selv negativt.

Hvilke negative følelser kan opstå i forbindelse med onani:

	Procent
At jeg er ulækker / klam / ikke er god nok	39,6

At jeg ikke kan modstå fristelsen / er svag	20,1
Skyld og skam	17,0
Tankerne er forkerte	5,6
Føler mig som en synder	6,8
Ved ikke / fylder ikke meget	5,9
Opleves kun forkert for mig, når det er sammen med porno	3,7
Tanken om solo-sex er forkert	1,3
I alt	100,0

Tabel 32. Hvordan påvirker onani dit syn på sig selv negativt?
Kategorisering af åbne besvarelser.

For den gruppe (39,6 pct.), der angiver, de i en eller anden forstand bliver negativt påvirket af onanien, handler det om negative følelser, der kredser om, at man er 'ulækker', 'klam' eller ikke er god nok: *"Det er noget svineri ... lyder det i mit hoved"* (mand, 29 år). En lidt mindre gruppe (20,1 pct.) angiver, at de ikke kan modstå fristelsen eller oplever sig selv som svage: *"Jeg er vred på mig selv over, at jeg ikke kan lade være. Det er noget, som jeg gerne vil lade være med, men alligevel føler trang til og derfor nogle gange 'falder i'"* (mand, 27 år), og *"det påvirker mig negativt, at jeg ikke kan holde mig fra det. Min indre stemme bliver enormt negativ og fordømmende over for mig selv, efter jeg har onaneret"* (kvinde, 25 år).

Lidt mere end halvdelen taler om onani

Lidt mere end halvdelen (54,1 pct.) taler med andre om onani, hvilket tyder på, at onani er mindre tabubelagt end porno.

Hvem taler man typisk med:

Procent	
Venner	82,7
Ægtefælle/kæreste	39,0
Andre voksne	11,4
Søskende	5,3
Forældre	3,7

Tabel 33. Jeg taler med ... Der kunne sættes flere krydsr.

Onani er typisk noget, man taler med vennerne om (82,7 pct.). En del vælger også at gøre det til et samtaleemne inden for rammerne af ægteskabet/parforholdet (39,0 pct.). Sjældnere vælger man at tale med andre om det.

Hvorfor vælger knap halvdelen af de respondenter, der har prøvet at onanere, ikke at tale med andre om det:

Procent	
Privat	35,4
Akavet / pinligt / grænseoverskridende	24,9
Tabu	25,8
Har ikke brug for / behov for at tale om det	12,6
Ved ikke	1,3
I alt	100,0

Tabel 34. Hvorfor taler du ikke med andre om onani?

For lidt mere end en tredjedel (35,4 pct.) er onani et privat anliggende, som de beskriver ikke rigtigt kommer andre ved. For hver fjerde (24,9 pct.) handler det snarere om, at det opleves som et akavet, pinligt eller grænseoverskridende emne, som de slet ikke ved, hvordan de skal få taget op i en samtale. For en tilsvarende stor andel (25,8 pct.) er onani et tabu – mange piger omtaler

dette i de åbne besvarelser, fordi de ofte får at vide, at det er mænd, der onanerer – ikke piger. En gruppe har ikke lyst til at tale om onani med andre (12,6 pct.). Det begrundes typisk med, at onani ikke er et problem, så “hvorforskulle man tale med andre om det?”

Opsummering

Blandt deltagerne i undersøgelsen viser det sig, at tre ud af fire på et tidspunkt har onaneret. Seks ud af 10 piger/kvinder har prøvet at onanere, mens det gælder for mere end 9 ud af 10 drenge/mænd. I gennemsnit var man 13,7 år, da man onanerede for første gang.

En mindre gruppe (7,5 pct.) onanerer en eller flere gange om dagen. Fire ud 10 onanerer en eller flere gange om ugen. Hver fjerde onanerer en eller flere gange om måneden og 23,3 pct. sjældnere end det.

Onani kobles i en hel del tilfælde med brug af porno – mange respondenter oplever, at onani ikke i sig selv er problematisk, men at det kan blive det, hvis det kobles med porno, forkerte tanker m.v.

Knap 1 ud af 5 oplever, at de er afhængige af at onanere – det gælder omtrent hver tredje dreng/mand.

Der er stor forskel på, om man ønsker at holde op med at onanere – flere end 6 ud af 10 af dem, der onanerer, vil gerne stoppe. Lidt flere mænd vil gerne stoppe, hvilket formentlig kan

relateres til, at væsentligt flere mænd onanerer og/eller er afhængige af at onanere samt at en del drenge/mænd ser porno samtidig med, at de onanerer. Årsagerne til at stoppe med at onanere knytter sig i højere grad til erfaringer: Man oplever ikke, at onani gør noget godt for parforholdet, eller at det kan give et forkert billede af sex.

Mere end hver fjerde oplever i 'høj grad' eller i 'meget høj grad', det er forkert at onanere, og knap hver tredje skammer sig ved at onanere, men det er reelt kun få, der oplever, at ægteskabet eller kæresteforholdet påvirkes af onani, og kun de færreste oplever, at onani påvirker skolegang, uddannelse eller arbejde. Med andre ord: Onani opleves som forkert, men der er reelt ikke så mange praktiske konsekvenser af onani.

Lidt mere end halvdelen taler – typisk med vennerne – om onani, hvilket tyder på, at onani som tema er mindre tabubelagt end f.eks. porno. Samtidig oplever en stor gruppe, at det er akavet og pinligt at tale om, og så giver piger/kvinder i de åbne besvarelser udtryk for, at temaet "onani og kvinder" er et overset fænomen.

4. Seksuelle erfaringer

Opdagelse af egen seksualitet udgør en del af den udvikling, som finder sted i teenageårene. I denne del af livet opstår tanker og følelser omkring seksualitet, og for nogle grupper af unge er det her, de første seksuelle erfaringer finder sted. Men hvordan ser det ud blandt respondenterne i undersøgelsen?

Den seksuelle debut

35,1 pct. af respondenterne har haft samleje og var i gennemsnit 19,1 år ved det første samleje. Gennemsnitsalderen for den seksuelle debut blandt danske unge er omtrent 16 år (Sørensen 2010).

I tabellen sammenholdes den gruppe, der har haft samleje, med danske unge i almindelighed:

	Respondenter, der har haft første samleje (pct.)	Andre unge (pct.)
15 år	9,1	48,0
19 år	20,3	86,0
24 år	52,4	95,0

Tabel 35. Procentdel på udvalgte alderstrin, der har haft samleje med en anden person (Sørensen m.fl. 2010).

Det er tydeligt at se, at respondenterne langt fra følger de almindelige tendenser i forhold til, hvornår det første samleje finder sted. Hvor det største 'spring' hos gennemsnitlige unge i forhold til den seksuelle debutalder sker, fra de er 15 år, til de er 19 år, sker det største 'spring' hos respondenterne, fra de er 19 år, til de er 24 år. Det kan muligvis hænge sammen med, at langt flere

her indgår i et fast kæresteforhold eller bliver gift. Som 19-årige er 75,7 pct. single – de resterende er i et fast kæresteforhold. Som 24-årige er 41,5 single, 30,5 pct. gift og 28,6 pct. i et fast kæresteforhold. Og det er i det faste kæresteforhold eller i ægteskabet, de fleste respondenter får deres seksuelle debut. Der er i forhold til den seksuelle debutalder ingen forskel på køn.

Det første samleje var typisk med kæreste eller ægtefælle

	Procent
Kæreste	41,7
Ægtefælle (efter I blev gift)	26,9
Ægtefælle (før I blev gift)	10,4
En jeg ikke kendte så godt	9,1
En ven	7,6
Anden	4,3
I alt	100,0

Tabel 36. Hvem var dit første samleje med? Besvaret af de 35,1 pct. af respondenterne, der har haft første samleje.

“Anden”: En flirt eller en, man havde mødt over nettet.

At kæresten står som topscorer (og dernæst ægtefællen) er i overensstemmelse med andre undersøgelser på området. Flere empiriske undersøgelser blandt unge i Norden peger således på, at sex typisk finder sted i en relation mellem to mennesker, der er forelskede i hinanden. Forelskelsen inden for rammerne af et parforhold er med til at legitimere seksualiteten (Johansson & Lalander 2003, Löfgren-Mårtenson & Månsson 2006). Respondenterne i denne undersøgelse adskiller sig yderligere ved, at de i langt højere grad end andre unge ofte ikke ‘bare’ venter med sex til kæresteforholdet – men også venter med sex til ægteskabet.

I de følgende afsnit er tallene fra den del af respondenterne (35,1 pct.), der har haft deres seksuelle debut, men der ses bort fra dem, som ventede med samleje til efter brylluppet.

Hvad kendetegner den, man er sammen med

Halvdelen (50,7 pct.) angiver, at deres første samleje var med en kristen kæreste, og 45,2 pct. angiver, at personen, de havde samleje med, var kristen. 8 ud 10 (84,8 pct.) havde samleje mere end én gang efter det første samleje. Taget i betragtning, at respondenterne opfatter sig selv som kristne, er det måske bemærkelsesværdigt, det kun er halvdelen, der angiver, at deres kæreste eller den, de var sammen med, var kristen.

Påvirkning af alkohol i forbindelse med første samleje

13,5 pct. angiver, at de var under påvirkning af alkohol i forbindelse med første samleje. Euforiserende stoffer var ikke indblandet. Der er ingen sammenhæng med køn eller alder.

18 pct. følte sig presset til første samleje

18,3 pct. følte sig presset til første samleje. Heraf angiver 91,2 pct., at de følte sig presset af den specifikke partner, de var sammen med, og 8,8 pct. angiver, at de følte sig presset af andre, f.eks. i forhold til, hvornår det "forventes", man har første samleje. Væsentligt flere kvinder end mænd følte sig presset til samleje – 30,5 pct. blandt kvinderne, mens det blot gælder 11,5 pct. blandt mændene.

Over halvdelen fortryder første samleje

Det er værd at hæfte sig ved, at 59,0 pct. blandt dem, der har

haft sex før brylluppet, fortryder første samleje. Den andel er noget højere end blandt andre unge, der debutterer seksuelt. Her ligger andelen på ca. 34,6 pct. (Sørensen 2010). Der er ingen forskel på køn i forhold til at fortryde første samleje.

Respondenterne blev spurgt om, hvorfor de havde fortrudt første samleje:

	Procent
Ville gerne have givet det til ægteskabet / givet det til min nuværende kone/mand	64,0
Det er en synd	12,0
Jeg var for ung	10,3
Har påvirket mit liv / det var en dårlig oplevelse	3,4
Var ikke meningen	3,4
Har påvirket parforholdet	2,3
Blev presset	1,7
Holdt det hemmeligt	1,1
Ved ikke	1,1
På grund af skyld og skam	0,7
I alt	100,0

Tabel 37. Hvorfor fortryder du, at du havde samleje?

For langt de fleste respondenter, der fortryder deres første samleje, handler det ikke så meget om, at de havde nogle dårlige erfaringer, de gerne ville have undværet, eller at de f.eks. blev presset til det. Men de ville gerne have 'reserveret' den første rigtige seksuelle oplevelse til deres ægtefælle/ægteskabet (64,0 pct.).

Respondenterne formulerer fortrydelsen på denne måde:

“Forholdet gik i stykker, og det var da helt sikkert ikke fedt at have givet noget af sig selv til en, som ikke længere skulle være i

ens liv. Og jeg var ærgerlig over, at jeg ikke kunne give min kommende ægtefælle den oplevelse, at han skulle være den første” (kvinde, 29 år).

“Indtil jeg var i et forhold med hende, jeg havde samleje med, ønskede jeg at vente til ægteskabet med at have sex. Nu hvor jeg er ude af forholdet, kan jeg i mit næste forhold ikke sige, at hun er den eneste. Jeg er bange for, at jeg vil komme til at sammenligne” (mand, 25 år).

Seksuelle erfaringer blandt respondenter, der ikke har haft deres seksuelle debut

De respondenter, der endnu ikke har haft deres seksuelle debut (første samleje), blev spurgt ind til deres øvrige seksuelle erfaringer (ud over kys og kram).

Lidt mere end hver fjerde har andre seksuelle erfaringer

26,3 pct. af de respondenter, som endnu ikke har haft deres seksuelle debut, har andre seksuelle erfaringer. Gennemsnitsalderen for første gang, man var seksuelt aktiv, ligger på 17,4 år.

Respondenterne har haft følgende seksuelle erfaringer:

	Procent
Handjob/finger	76,7
Blowjob/oralsex	37,4
Andet/øvrige	13,4
Ønsker ikke at oplyse	9,2
Analsex	3,1

Tabel 38. Hvilke af følgende ting har du været med til? Der kunne gives flere svar. Under kategorien “andet” er svaret typisk “Sex med tøj på/berøring uden på tøjet.”

Den hyppigste anden seksuelle erfaring end samleje er handjob/finger (76,7 pct.). Dernæst kommer blowjob/oralsex (37,4 pct.). En ret stor andel (13,4 pct.) har haft seksuelle erfaringer, de beskriver under "andet". Det drejer sig ofte om at være intime med tøj på – som nogle formulerer det: "have sex med tøj på".

De fleste er seksuelt aktive flere gange med den samme person

	Procent
Nej	77,5
Ja (angiv antal)	22,5
I alt	100,0

Tabel 39. Har du været seksuelt aktiv på anden måde (ud over kys og kram) med mere end én person inden for det seneste år?

De fleste (77,5 pct.) gør sig de første seksuelle erfaringer med den samme person, og de resterende gør sig gennemsnitligt erfaringerne med 2,7 personer. Otte ud af 10 (79,0 pct.) var seksuelt aktive flere gange – det er altså et mønster eller en livsstil for de fleste, når de først har prøvet det.

De første seksuelle erfaringer er med en kæreste

	Procent
Kæreste	66,0
En ven	18,3
En jeg ikke kendte så godt	8,8
En anden end svarmulighederne ovenfor (angiv venligst hvem)	6,9
I alt	100,0

Tabel 40. Hvem var du seksuelt aktiv på en anden måde (ud over kys og kram) med? En anden end svarmulighederne er typisk "en flirt".

De fleste (66,0 pct.) skriver, der er tale om en kæreste. I denne gruppe angiver 81,5 pct., at kæresten var kristen. Blandt dem, der ikke har gjort sig de første seksuelle erfaringer med en kæreste, angiver 35,2 pct., at den pågældende person var kristen.

Alkohol spiller en mindre rolle

Blot 11,9 pct. var påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer – heraf angiver langt de fleste (96,6 pct.), at de var under indflydelse af alkohol i forbindelse med deres første seksuelle erfaringer. Euforiserende stoffer spiller altså en minimal rolle.

Hver femte følte sig presset til at være seksuelt aktiv

Lidt mere end hver femte (21,7 pct.) følte sig presset til at være seksuelt aktiv – heraf oplevede 96,2 pct., at partneren pressede dem. Den resterende lille andel følte sig presset af andre mennesker, f.eks. med forventningen om, hvad man skal have 'prøvet'. Igen er det flere kvinder end mænd, der føler sig pressede – 30,5 pct. blandt kvinderne og 11,5 pct. blandt mændene.

En stor andel fortryder, de var seksuelt aktive

Selvom de færreste følte sig presset, fortryder næsten tre ud af fire (73,8 pct.), at de var seksuelt aktive.

Fortrydelsen begrundes med:

	Procent
Ville gerne have ventet til ægteskab	46,2
Bibelsk forkert/synd	14,4
Jeg var for ung	13,6
Har påvirket liv eller forhold	9,9
Fik overskredet grænser	9,8

Ved ikke	6,1
I alt	100,0

Tabel 41. Hvorfor fortryder du, at du var seksuelt aktiv?
Kategorisering af åbne besvarelser.

Igen ses et mønster, der går i retning af, at man gerne ville have ventet, til man blev gift – det vægtes umiddelbart højere end andre begrundelser: *“Ville gerne have gemt det til den eneste ene”* (mand, 26 år).

Seksuelle erfaringer inden indgået ægteskab

Dette afsnit vil først kort se på seksuelle erfaringer – herunder samleje – inden man blev gift. Dernæst vil der blive set på de seksuelle erfaringer i den gruppe, der er gift, og som havde første samleje, *efter* de blev gift.

I alt 256 respondenter har angivet, at de er gift. Heraf har 252 eller 98,4 pct. haft samleje. Ud af de 252 har 108 angivet en anden svarmulighed end første samleje var med *“ægtefælle (efter I blev gift)”*. 42,9 pct. har altså haft samleje, inden de blev gift.

Af de 144 respondenter, der har ventet med at have samleje til efter brylluppet, har 42 personer eller 29 pct. været seksuelt aktive med en anden (ud over kys og kram), før de blev gift.

Flertallet af gifte, der har haft seksuel debut i ægteskabet, har ikke været seksuelt aktive inden brylluppet

Blandt de af respondenterne, der er gift, og som havde første samleje, *efter* de blev gift, har mindre end hver tredje (29,0 pct.) været seksuelt aktive (ud over kys og kram) med en anden. De

fleste gifte i den gruppe har altså ventet med at udforske *hele* det seksuelle område, indtil de blev gift.

De seksuelle erfaringer knytter sig til:

	Procent
Handjob/finger	83,3
Blowjob/oralsex	52,4
Andet	16,7
Analsex	7,1

Tabel 42. Hvilke af følgende ting har du været med til? Muligt at angive flere svar. "Andet" er typisk: "røre hinanden uden på tøjet/havde sex med tøj på".

Som i tabel 37 er det handjob/finger, der er den mest udbredte seksuelle praksis (83,3 pct.). Dernæst kommer blowjob/oralsex (52,4). Under "andet" er det igen gennemgående, at man valgte at "røre hinanden uden på tøjet" eller "at man valgte at have sex med tøj på".

Gennemsnitsalderen for afprøvningen af de seksuelle erfaringer er 17,4 år.

Blandt dem, der var seksuelt aktive inden ægteskab, var 57,1 pct. seksuelt aktive med den, de senere blev gift med. 31,0 pct. med en kæreste og 11,9 pct. med en ven. For 9 ud af 10 (90,5 pct.) var der tale om, at deres partner var kristen. Kun ganske få (2,4 pct.) var under påvirkning af alkohol eller stoffer i forbindelse med de første seksuelle erfaringer. Det lader til, der i denne gruppe eksisterer et trygt rum, hvor alkohol i mindre grad spiller en rolle.

1 ud af fire følte sig presset til at være seksuelt aktiv, og knap ni ud af 10 fortryder

Lidt færre end én ud af fire (23,8 pct.) følte sig presset til at være seksuelt aktive inden ægteskab, og knap ni ud af 10 (88,1 pct.) fortryder. I lighed med de øvrige begrundelser for at fortryde den seksuelle aktivitet er der overvejende tale om en principiel begrundelse, hvor man gerne ville have ventet med sex, til man endelig havde sagt ja til hinanden i ægteskabet.

Den seksuelle aktivitet foregik for ni ud af 10 (92,9 pct.) flere gange.

12 af respondenterne har været seksuelt aktive med mere end 10 personer – de resterende ligger på et gennemsnit på tre personer. For de flestes vedkommende er der tale om, at de før ægteskabet har haft seksuelle erfaringer med relativt få mennesker – og som tidligere nævnt – de fleste med den, der senere bliver deres ægtefælle.

“Jeg ville gerne have ventet ... ” er det gennemgående udsagn, når man ser på respondenternes perspektiver på det første samleje eller tidlige seksuelle erfaringer. At vente handler ikke nødvendigvis om, at det følte som det principielt og bibelsk eneste rigtige, men om at man gør sig nogle erfaringer, som man gerne ville have delt med den person, man skal leve med resten af livet. For at undgå sammenligninger, at kunne give sig hen m.v.

Hvad betyder denne begrundelse for, hvordan sex før ægteskabet diskuteres på AdamogEva.dk og i kristne miljøer generelt?

Lidt færre end en ud af 10 har været seksuelt sammen med en af samme køn

Respondenterne blev spurgt, om de på et tidspunkt har været seksuelt sammen med en af samme køn. Lidt mindre end hver 10. (9,6 pct.) respondent har prøvet det². Der er ingen forskel på køn.

Der er ikke spurgt, hvilken form for seksuelt samvær, det drejede sig om.

Opsummering

Lidt mere end hver tredje respondent har haft samleje. Hvis man ser på alder, har væsentligt færre respondenter haft samleje i sammenligning med tilsvarende aldersgrupper blandt unge i almindelighed. Det første samleje var med kæreste eller ægtefælle, hvilket er i god overensstemmelse med andre undersøgelser på området. Typisk finder det første samleje sted i en relation mellem to mennesker, der er forelskede i hinanden.

Lidt mere end fire ud 10 har haft samleje, inden de blev gift, og af dem, der ventede med samleje til efter brylluppet, har knap hver tredje haft andre seksuelle erfaringer.

Hvis man ser på dem, der ikke er gift, men har haft deres seksuelle debut er det mest markante, at knap halvdelen fortryder første samleje.

Det er også karakteristisk, at særligt piger har oplevet sig presset

² Det har på dette område ikke været muligt at finde sammenlignelige tal for unge generelt.

til første samleje. Derudover er der i mindre grad 'ydre påvirkninger' i forhold til alkohol, stoffer, pres fra andre m.v.

Samme mønster går igen, når man ser på den gruppe, som ikke har haft deres seksuelle debut samt den gruppe, som er blevet gift, og som havde første samleje efter brylluppet. Begge grupper bliver bedt om at beskrive tidligere seksuelle erfaringer. Her gælder det, at endnu flere fortryder, de gav sig i kast med den seksuelle aktivitet, og når man alene ser på dem, som endnu ikke har haft samleje, gælder det, at en gruppe kvinder følte sig presset til den seksuelle aktivitet, de har været med til.

Lidt færre end én ud af 10 respondenter har seksuelt været sammen med en af samme køn.

5. Opsamling

I denne opsamling vil undersøgelsens hovedpunkter blive opridset i punktform – og samtidig vil der blive peget på nogle opmærksomhedspunkter, som redaktionen for AdamogEva.dk med fordel kan tage med i det videre arbejde, og som ledere og forældre kan tage med i deres vejledning af børn og unge på det seksuelle område.

Brug af porno:

- 66 pct. af respondenterne har på et tidspunkt set porno, og gennemsnitligt ser man porno første gang i 13-års alderen. Kun få er storforbrugere af porno.
- Man ser typisk porno første gang på internettet.
- Piger/kvinders og drenge/mænds forbrug af porno er vidt forskellig. Drenge/mænd i undersøgelsen forbruger porno som drenge/mænd i almindelighed, mens pigerne/kvinderne er væsentligt mere tilbageholdende. Lidt mere end en ud af 10 respondenter ser sig selv som afhængig – op til hver femte mand er afhængig.
- De fleste, der ser porno, ønsker ikke at se det. Det handler først og fremmest om, at porno opfattes som en synd/at det er forkert og kan være med til at ødelægge sexlivet i parforholdet.
- Tre ud af fire oplever, det er forkert at se porno, seks ud af 10 oplever skam ved at se porno, og en ud af fem oplever, at porno påvirker dem negativt primært i forhold til selvbillede

eller kropssyn. Porno påvirker generelt i mindre grad ægteskab/parforhold og skolegang/arbejde/uddannelse. I forhold til ægteskab/parforhold, er det dog afhængigt af, om man er 'storforbruger' af porno. I de tilfælde oplever man, at sexlivet bliver påvirket, at man stiller andre seksuelle krav til sin partner, eller at man generelt har mindre lyst.

- Det er ikke nødvendigvis tabubelagt at snakke med andre om porno – og det er primært ens venner, man vælger at drøfte det med. Et lille flertal oplever dog ikke, det er relevant at tale med andre om porno. Det handler om, man for sjældent ser porno til at snakke om det, eller at man synes, det er tabu, privat eller flovt.

Der er forskellige opmærksomhedspunkter, når man ser på henholdsvis drenge/mænd og piger/kvinder. Drenge/mænd angiver generelt et større forbrug af porno, er i højere grad afhængige – og har i det hele taget porno tættere inde på livet. Pigers/kvindes brug af porno er ikke så markant – men eksisterer i høj grad. Det kan derfor være vigtigt på den ene side at diskutere drenge/mænds afhængighed af porno, på den anden side sætte fokus på, hvordan piger/kvinder i det hele taget oplever porno og dilemmaerne forbundet hermed.

For begge køn er det karakteristisk, at porno grundlæggende opleves *forkert*, hvad enten det er i forhold til en bibelsk begrundelse, i parforholdet, kropssyn m.v. Det vil være oplagt at diskutere, hvad denne forkerthed betyder i praksis og vende den til noget konstruktivt. Mange går rundt med en følelse af forkerthed – men uden rigtigt at kunne gøre noget ved det, fordi de ikke kan se nogle alternativer:

Hvad gør man, hvis man tror, man er den eneste 'klamme', der ser porno?

Hvad gør man, hvis man er single?

Hvordan taler man om det i kæresteforholdet/ægteskabet?

Hvad betyder den lette (gratis) adgang til diverse pornosider?

Spørgsmålet er altså, hvordan man vender det 'flove' eller tabuiserede til, at man kan styre sit pornoforbrug på en god måde – uden at føle, man bliver (for)dømt.

Onani

- Tre ud af fire har prøvet at onanere. Det gælder for mere end ni ud 10 drenge/mænd og seks ud af 10 piger/kvinder. Man er gennemsnitligt 13,7 år, når man onanerer første gang.
- Drenge/mænd onanerer væsentligt hyppigere end piger/kvinder – hvilket også manifesterer sig i, at knap hver tredje mand føler sig afhængig.
- Hver fjerde oplever, at onani er forkert, og knap hver tredje skammer sig ved at onanere.
- Seks ud 10, der onanerer, vil gerne stoppe – det gælder for lidt flere mænd end kvinder. Dem, der gerne vil stoppe, forklarer det med, at onani ikke gør noget godt for kæresteforholdet/ægteskabet, eller at det kan give et forkert billede af sex. Respondenterne er principielt mere imod porno end mod onani.

- Det er dog reelt kun få, der oplever, at ægteskabet eller kæresteforholdet påvirkes af onani, og endnu færre, der oplever, at onani påvirker skolegang, uddannelse og arbejde. Med andre ord: Onani opleves som forkert, men der er reelt ikke så mange praktiske konsekvenser af onani.
- Lidt mere end halvdelen taler – typisk med vennerne – om onani, hvilket tyder på, at onani som tema er mindre tabubelagt end f.eks. porno. Samtidig er der en stor gruppe, som oplever, det er akavet og pinligt at tale om, og så giver piger/kvinder i de åbne besvarelser udtryk for, at temaet “onani og kvinder” er et overset fænomen.

Onani kan være forkert, hvis ... De fleste respondenter har et nuanceret syn på onani og mener, at onani er forkert i bestemte situationer. Onani er ikke nødvendigvis forkert i sig selv. Der fortælles om, at onani kan gøre, at man – især som kvinde – kan lære sin krop bedre at kende og dermed kan onanien bidrage positivt til sexlivet i ægteskabet.

Det er oplagt – på nuanceret vis – at diskutere onaniens fordele og ulemper. Så de store børn og unge på den ene side ikke bliver kropsforskrækket, og at onanien på den anden side heller ikke tager overhånd og går ud over f.eks. sexlysten i parforholdet.

Seksuelle erfaringer

- Fire ud af 10 respondenter har haft samleje. Respondenterne er væsentligt mere tilbageholdende i forhold til den seksuelle debut end unge i almindelighed.

- Det første samleje var med kæreste eller ægtefælle, hvilket er i god overensstemmelse med andre undersøgelser på området. Typisk finder det første samleje sted i en relation mellem to mennesker, der er forelskede i hinanden.
- Lidt mere end fire ud 10 har haft samleje, inden de blev gift. Blandt dem, der ventede med samleje til efter brylluppet, har tre ud af 10 haft andre seksuelle erfaringer.
- For den gruppe, der ikke er gift, men har haft samleje, er det karakteristisk, at over halvdelen fortryder første samleje. Det er også kendetegnende, at særligt piger oplever sig presset til første samleje. Der er i mindre grad tale om negative 'ydre påvirkninger' i form af alkohol, stoffer, pres fra partneren eller andre.
- Nogenlunde samme mønster går igen, når man ser på den gruppe, som ikke har haft deres seksuelle debut samt den gruppe, som er blevet gift, og som har haft første samleje efter ægteskabets indgåelse. Begge grupper bliver bedt om at beskrive tidligere seksuelle erfaringer. Her er der endnu flere, der fortryder, de gav sig i kast med den seksuelle aktivitet. Når man ser på dem, der endnu ikke har haft samleje, gælder det, at en gruppe af kvinder følte sig presset til den seksuelle aktivitet.

“Fortrydelsen” er et gennemgående tema for mange, der har haft tidlige seksuelle erfaringer, eller som har haft sex før ægteskabet. Det handler ikke nødvendigvis om dårlige oplevelser, eller at det ikke er bibelsk korrekt, men at man gerne ville have ventet, fordi

man gerne ville dele noget unikt med den person, man skulle leve med resten af livet.

Hvordan kan man på nuanceret vis inddrage den vinkel i diskussion af sex før ægteskabet?

adamogeva.dk

- rådgivning om kærlighed og sex

Litteratur:

Børnerådet (2014): *Analysenotat for Børnerådet*, nr. 3/2014, 1. årgang, 4. april 2014

Johansson, T. & Lalander, P. (2003) (red.): *Sexualitetens omvandlingar. Politisk lesbiskhet, unga kristna och machokulturer*, Göteborg, Daidalos

Löfgren-Mårtenson, L. & Månsson, S.A. (2006): *Sexöverallt, typ?! "Om unga och pornografi*, Gothia Förlag 2006

Madsen, S. A. (2014): *Mænds sundhed og sygdomme*, Samfundslitteratur

Robbins, C. L. (2011): *Prevalence, Frequency, and Associations of Masturbation With Partnered Sexual Behaviors Among US Adolescents*, *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, online

Sørensen, D.S. & Knudsen, S.V. (2006): *Unge, køn og pornografi i Norden – slutrapport*, Nordisk Ministerråd, København

Sørensen, N.U. m.fl. (2010): *Unge seksualitet - når det er svært at være ung i DK. Unges trivsel og mistrivsel i tal*. Center for Ungdomsforskning, DPU, Aarhus Universitet, 2010. s. 145-170.

TNS Gallup for Nordea (2016): *Børns it-forbrug 2016 – børn er fuldgældige forbrugere af dyr elektronik*. Dataindsamling foregik 21. marts – 3. april 2016 og blev gennemført gennem TNS Gallups onlinepanel.

